

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius

2023-05-16 Nr. S-7594-23-(7.1.)
Nr.

DĖL TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYTOJŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS PRIVALOMOJO DRAUDIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO

Dėkojame už suteiktą galimybę pateikti savo poziciją dėl Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPDĮ) Nr. IX-378 pakeitimo įstatymo projekto.

Atsižvelgdami į transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo (toliau – privalomasis draudimas) praktiką, teisinį reglamentavimą bei į kitas TPVCAPDĮ nuostatas, pateikiame savo nuomonę dėl nauja redakcija dėstomo TPVCAPDĮ projekto (toliau – Projektas):

1. Pildytina Projekto 4 straipsnio 4 dalis, atstatant galiojančio TPVCAPDĮ 41 straipsnio 3 dalies (kurios nuostatos buvo perkeltos į 4 straipsnio 4 dalį) 2 punkto nuostatą ir aptariant atvejus dėl neregistruotų transporto priemonių.

Toks papildymas yra būtinas, kadangi, jo nesant, tačiau papildžius Projekto 1 straipsnio 2 dalį paaiškinimu, kas laikytina neregistruotinomis transporto priemonėmis, būtų sukuriamą spraga. Projekto prasme, sąvokos „neregistruotinos“ transporto priemonės ir „neregistruotos“ transporto priemonės yra skirtingos. Tuo tarpu, TPVCAPDĮ pilna apimtimi taikomas ir neregistruotoms (tačiau registruotinoms), bet naudojamoms transporto priemonėms.

Neištaisius šios spragos, TPVCAPD įstatymas sukurs nelygiavertes (diskriminacines) sąlygas skirtingą teisinį statusą turinčių bei naudojamų transporto priemonių savininkams.

Atkreiptinas dėmesys, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) išaiškino, jog „<...> transporto priemonės stovėjimas ir nejudėjimo laikotarpis yra natūralūs ir būtini etapai, kurie sudaro jos, kaip transporto priemonės, naudojimo dalį“ (ESTT 2019-06-20 sprendimas, priimtas byloje Nr. C-100/18). Taigi, siekiant suderinti TPVCAPDĮ nuostatas su ESTT praktika bei 2009/103/EB Europos Sąjungos direktyvos reikalavimu valstybėms narėms užtikrinti ir neregistruotų, tačiau naudojamų transporto priemonių apdraudimą bei draudimo apsaugą bet kuriose teritorijose, siūlome papildyti Projekto 4 straipsnio 4 dalies 5 punktą ir išdėstyti jį taip:

„5) jeigu transporto priemonė yra **neregistruota arba** neregistruotina transporto priemonė, – prieš pradėdamas naudoti transporto priemonę ar prieš perduodamas ją naudoti kitam asmeniui.“

2. Tikslintinas Projekto 6 straipsnio 8 dalies pirmas sakinyss arba atstatant galiojančio TPVCAPDĮ 6 straipsnio 8 dalyje vartojamą išsireiškimą - „*kitos Lietuvos Respublikoje galiojančios transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties*“, arba šioje dalyje duodant nuorodą į Projekto 10 straipsnio 3 dalį:

„8. Pasienio draudimo sutartis sudaroma, kai ketinama Europos Sąjungos valstybės narės kelių eisme dalyvauti naudojant transporto priemonę, kurios įprastinė buvimo vieta yra užsienio valstybės teritorijoje, jeigu tokios transporto priemonės valdytojas neturi kitos Lietuvos Respublikoje galiojančios šio įstatymo reikalavimus atitinkančios draudimo sutarties, kaip tai numatyta šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje. <....>“.

Siūlomas pakeitimas yra reikalingas, kadangi Projekto 2 straipsnio 27 dalyje yra pateiktas išaiškinimas, jog sąvoka „draudimo sutartis“ toliau bus vartojama tik tais atvejais, kai TPVCPDĮ nuostatos taikomos įprastinėms ir pasienio draudimo sutartims. Tuo tarpu, Projekto 6 straipsnio 8 dalyje kalbama tik apie užsienio valstybės teritorijoje registruotas transporto priemones, kurios negali būti draudžiamos įprastinėmis draudimo sutartimis.

Atkreiptinas dėmesys, kad Projekto 10 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kokios draudimo sutartys laikytinos kaip atitinkančios TPVCPDĮ reikalavimus.

3. Nesutinkame su siūloma Projekto 6 straipsnio 10 dalies redakcija, kuria atsisakoma pirmojo Projekto derinimo metu Projekte užfiksuotų nuostatų dėl dvigubo privalomojo draudimo ir grįžtama prie, mūsų manymu, ydingo reglamentavimo, kuris dažnai lemia, kad per klaidą sudarius antrąją privalomojo draudimo sutartį (kuri, pagal Projekto nuostatas, automatiškai pabaigia pirmosios privalomojo draudimo sutarties galiojimą) ir vėliau ją nutraukus (tai gali būti sąlygota ne tik draudėjo, bet ir draudiko dėl nesumokėtos draudimo įmokos ir pan.), transporto priemonės valdytojas faktiškai lieka be draudimo apsaugos. Toks transporto priemonės valdytojas dažniausiai net nežino, kad sudaryta pirmoji draudimo sutartis automatiškai nutrūko dėl to, kad kitas tos pačios transporto priemonės valdytojas, nežinodamas, kad yra galiojanti sutartis, sudarė antrą privalomojo draudimo sutartį. Tokia praktika yra gana dažna ypač tais atvejais, kai transporto priemonės valdytojas nori trumpam laikui išvykti į kurią nors žaliosios kortelės sistemos valstybę, kurioje nėra suteikta draudimo apsauga pagal jau sudarytą draudimo sutartį. Tokiais atvejais, susiklostę situacija, kuomet jau tik po draudiminio įvykio sužinoma, kad dėl trumpalaikio apsidraudimo antrąją privalomojo draudimo sutartimi buvo prarasta draudimo apsauga pagal vis dar turinčią galioti (pagal joje nurodytą galiojimo terminą) pirmąją privalomojo draudimo sutartį.

Taigi, atsižvelgdami į galiojančių TPVCPDĮ nuostatų dėl dvigubo draudimo keliamus iššūkius, problemas ir draudėjų klaidinimą, siūlome Projekto 6 straipsnio 10 dalį patikslinti, atsisakant automatinio draudimo sutarčių pasibaigimo ir aptariant išmokos mokėjimo eiliškumą:

„10. sudaryti kelių draudimo sutarčių tam pačiam ar iš dalies sutampančiam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui. Jeigu sudarytos kelios draudimo sutartys, – isigaliojus naujai draudimo sutarčiai, prieš tai dėl tos pačios transporto priemonės ir tam pačiam ar iš dalies sutampančiam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui sudaryta draudimo sutartis pasibaigia pareiga atlyginti žalą dėl eismo įvykio, įvykusio sutampančiu ar iš dalies sutampančiu draudimo sutarčių galiojimo laikotarpiu, pagal kelias galiojančias sutartis tenka vėliau draudimo sutartį sudariusiam draudikui.“.

Siūloma redakcija neprieštarauja kitiems teisės aktams, nes nėra griežto reikalavimo, jog dėl to paties objekto negali būti sudaromos kelios draudimo sutartys. Vadovaujantis gerąja draudimo praktika, yra svarbu, kad būtų aišku kaip turi būti atlyginama žala bei eliminuota nesąžiningo išmokos gavimo rizika.

Be to, siūloma redakcija leistų pačiam draudėjui apspręsti dėl draudimo sutarties nutraukimo tuo atveju, jei per klaidą ar nežinojimą, vis dar galiojant pirmajai privalomojo draudimo sutarčiai, būtų sudaryta antroji privalomojo draudimo sutartis. Dar daugiau, tokia redakcija sudarytų prielaidas draudimo apsaugai galioti maksimalų laiką, taip išvengiant nedraustumo problemos eskalavimo.

Dvigubo draudimo (t. y., dvigubo atlygio) problemą siūloma redakcija taip pat išsprendžia – esant dvigubam draudimui, draudimo išmoką mokėtų tik vėliau draudimo sutartį sudaręs draudikas.

4. Tikslintina Projekto 11 straipsnio 7 dalis, atstatant galiojančio TPVCPDĮ 11 straipsnio 7 dalyje įtvirtintas nuostatas:

„7. Jeigu draudėjas draudimo sutartyje nustatytu laiku nesumokėjo draudimo įmokos už teikiamą pagal draudimo sutartį draudimo apsaugą ir per tą laikotarpį pagal šią draudimo sutartį apdrausta transporto priemonė buvo padaryta žala, draudikas, išmokėjęs išmoką, turi teisę reikalauti iš draudėjo grąžinti ~~nesumokėtos įmokos dalį~~ **dėl padarytos žalos draudiko išmokėtas sumas.**<...>”.

Pakeitus galiojančio TPVCAPDĮ 11 straipsnio 7 dalį ir išdėstant joje įtvirtintas nuostatas atskirais sakiniais, iš esmės pasikeitė šios dalies turinys. Būtina patikslinti 11 straipsnio 7 dalies pirmą sakinį, paliekant nuostatas, kurios yra įrašytos šiuo metu galiojančiame TPVCAPDĮ, nes, vadovaujantis Standartinėmis transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties sąlygomis, draudikas gali nutraukti privalomojo draudimo sutartį, jei draudėjas draudimo įmokos nesumoka ilgiau negu 1 mėnesį. To nepadarius, Projekte įtvirtinta nuostata faktiškai reikš, kad, draudėjui nesumokėjęs visos sutartos draudimo įmokos, draudikas nurodytą paslaugą turės teikti neatlygintinai, kas prieštarautų Draudimo įstatymui (draudimo apsaugos teikimas siejamas su mokama draudimo įmoka).

Be to, nėra galima Projekte numatyta situacija, kuomet draudėjas turi grąžinti nesumokėtos įmokos dalį. Kitaip tariant, negalima grąžinti to, kas nėra sumokėta, grąžinti įmoką galėtų tik ją gavęs draudikas. Manome, kad praktikoje aptariamoms nuostatomis įgyvendinimas būtų komplikuoatas, nes nėra aišku, kokią reikalavimo teisę turėtų draudikas ir apie kokias įmokos dalis yra kalbama.

Siekiant užtikrinti Projekto 8 straipsnio 1 dalies nuostatų vykdymą, taip pat siūlome Projekto 11 straipsnio 7 dalies antrą sakinį papildyti nuostatomis dėl 8 straipsnio 1 dalies reikalavimo nevykdymo:

„Tuo atveju, kai žala buvo padaryta, kai draudėjas buvo atleistas nuo draudimo įmokos mokėjimo pagal šio įstatymo 9 straipsnio 3 dalį **ir per tą laikotarpį šia transporto priemone buvo padaryta žala, arba žala buvo padaryta neapdraudus transporto priemonės kaip reikalaujama pagal šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalį**, draudikas, išmokėjęs išmoką, turi teisę reikalauti iš draudėjo grąžinti dėl padarytos žalos draudiko išmokėtas sumas.”.

5. Tikslintinas Projekto 12 straipsnio 1 dalies 3 punktą, kadangi siūloma redakcija gali sukelti neaiškumų, fiksuojant eismo įvykio aplinkybes, kuomet eismo įvykyje dalyvautų tik vienas transporto priemonės valdytojas (būtų padaroma žala ne transporto priemonei, bet kitam turtui).

Neaiškumų gali kilti dėl to, kad šio punkto pirmajame sakinyje eismo įvykio dalyviai įvardijami kaip transporto priemonių valdytojai. Iš tokio apibendrinimo gali susidaryti įspūdis, jog antrasis šio punkto sakinyje yra taikomas būtent tik šiems eismo įvykio dalyviams. Tai gali būti rimtų diskusijų objektas, jei valdoma transporto priemonė kliudytų kitą nekilnojamąjį turtą. Tuo tarpu, tinkamai neužfiksavus eismo įvykio aplinkybių, gali būti pažeistos nukentėjusio asmens teisės. Siekiant išvengti nesusipratimų, siūlome Projekto 12 straipsnio 1 dalies 3 punktą išdėstyti taip:

„~~kai eismo įvykio dalyviai~~—eismo įvykyje dalyvavusių transporto priemonių valdytojais sutaria dėl eismo įvykio aplinkybių ir, vadovaudamiesi teisės aktais, reglamentuojančiais atvejus, kada būtina apie eismo įvykį pranešti policijai, sutaria nekviesti į eismo įvykio vietą policijos, – eismo įvykio deklaracijoje nubraižyti eismo įvykio schemą, aprašyti eismo įvykio aplinkybes, užpildyti kitus deklaracijos formos laukus, nurodydamas reikalaujamą informaciją, ir duoti visiems eismo įvykio dalyviams deklaraciją pasirašyti. Kai nė vienas eismo įvykio dalyvis neturi eismo įvykio deklaracijos formos ir nėra galimybės pildyti elektroninės eismo įvykio deklaracijos formos, eismo įvykio aplinkybės gali būti aprašomos ir eismo įvykio schema nubraižoma ant švaraus popieriaus lapo, kuriame taip pat nurodomi eismo įvykio dalyvių vardai, pavardės, gimimo datos (jeigu eismo įvykio dalyvis vairavo neregistruotą transporto priemonę, – asmens kodas) ar vairuotojų pažymėjimų numeriai, kas leistų kuo tiksliau identifikuoti eismo įvykio dalyvius, transporto priemonių markės, modeliais ir valstybiniai numerio ženklai (jeigu tokie yra), **sugadintas turtas**, eismo įvykio liudininkai (vardai, pavardės, asmens kodai), informacija pateikiama ir eismo įvykio aplinkybės patvirtinamos nurodant eismo įvykio dalyvių vardus,

pavardės ir pasirašant. Pildoma tiek eismo įvykio deklaracijos formos egzempliorių, kiek yra eismo įvykio dalyvių;”.

Be to, taisytina 12 straipsnio 1 dalies 3 punkto 2 sakinyje esanti techninė klaida, - vietoj žodžių „transporto priemonių markės, modeliais” įrašant “transporto priemonių markės, modeliai”.

6. Nesutinkame su siūlomu Projekto **28 straipsnio 1 dalies** pakeitimu, kuriuo numatoma, kad Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuro (toliau – Biuras) nariu gali tapti bet kuris asmuo.

Šios Projekto 28 straipsnio 1 dalies nuostatos neatitinka tarptautiniuose dokumentuose užfiksuotų standartų bei TPVCPDĮ 2 straipsnio 13 dalies nuostatų, jog nacionalinis draudikų biuras yra asociacija, vienijanti specifinėje srityje (privalomojo draudimo sektorius) dirbančias draudimo įmones. Reikėtų sukonkretinti, jog Biuro nariu gali tapti būtent tik šią specifinę privalomojo draudimo veiklą galinčios vykdyti draudimo įmonės. Priešingu atveju, Biuro nariu galės būti bet kuria kita (įskaitant ir labai rizikingą) veikla užsiimančios subjektai.

Kadangi TPVCPDĮ nėra jokių nuostatų, kurios aptartų kaip reikėtų elgtis, jeigu Biuro nariu, sumokėjęs stojamąjį mokestį, taptų subjektas, kuris realiai negali ir (ar) net neketina vykdyti privalomojo draudimo, tai galėtų padaryti rimtos žalos privalomojo draudimo sektoriui, nes *de facto* privalomojo draudimo veiklą galėtų įtakoti vienas ar keli tokie su privalomojo draudimo veikla nesusiję subjektai. Pakeitus galiojančiame TPVCPDĮ įtvirtintą nuostatą, jog būtina sąlyga narystei yra leidimas vykdyti privalomąjį draudimą, sukuriamą prielaida situacijai, jog esminių sprendimų (kurie galėtų įtakoti ne tik realiai privalomojo draudimo srityje dirbančių draudimo įmonių, bet ir privalomojo draudimo draudėjų situaciją) priėmimo (ar jų blokavime) dalyvautų subjektai, kurie nevyko privalomojo draudimo veiklos.

Ne mažesne spraga laikytina ir tai, jog Projekte nėra nuostatų, per kiek laiko toks Biuro pseudonarys turėtų imtis privalomojo draudimo veiklos ir kaip reikėtų spręsti situaciją, jei toks subjektas metus (ar daugiau) nepradedą vykdyti privalomojo draudimo veiklos (Biuras yra susidūręs su situacija, kai kandidatas į Biuro narius vykdė pasiruošimo privalomojo draudimo veiklai darbus daugiau kaip 5 metus). Tai, kad Projekte nėra numatyta jokių mechanizmų, kad po tam tikro laiko toks veiklos nevykdantis subjektas galėtų būti pašalinamas iš Biuro narių, laikytina rimta reglamentavimo spraga, kadangi sukuriamą teisės normų kolizija (viena vertus, Biuras yra specifinė asociacija, vienijanti privalomąjį draudimą vykdančias draudimo įmones (Projekto 24 straipsnio 1 dalis), kita vertus, Biuro nariu galėtų tapti bet koks subjektas (Projekto 28 straipsnio 1 dalis), be galimybės tokį „apsišaukėlį“ iš tokių narių pašalinti).

Siekianti išvengti paminėtų neigiamų pasekmių ir kolizijos, siūlome atstatyti šiuo metu galiojančio TPVCPDĮ 29 straipsnio 1 dalies nuostatas:

„1. Biuro nariais gali tapti asmenys, kurie yra sumokėję draudimo įmonės, kurios teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę vykdyti Lietuvos Respublikoje transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą ir kurios yra sumokėję stojamąjį Biuro nario įnašą. Lietuvos Respublikoje transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo veiklą gali vykdyti tik Biuro nariai.“.

Taip pat, siekiant užtikrinti, jog TPVCPDĮ įtvirtintas privalomumas draustis būtų tinkamai užtikrintas draudėjui savalaikiai randant draudiką (nes, asmeniui pasinaudojus Projekto 42 straipsnio 1 dalyje numatyta apskundimo teismui galimybe, dėl ilgai trunkančio tokio proceso, toks asmuo *de facto* liktų be draudimo apsaugos.), siūlome Projekto 6 straipsnį papildyti tokia nuostata, kuri taip pat minimizuotų paminėtus pseudonarystės iššūkius:

„Draudikas neturi teisės atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, išskyrus tuos atvejus, kai draudėjas nepateikia prašomos teisingos informacijos ir dokumentų, būtinų draudimo sutarčiai sudaryti.“

7. Tikslintina Projekto **28 straipsnio 6 dalis** arba atstatant galiojančio TPVCPDĮ 29 straipsnio 6 dalies 3 punkto nuostatas, kurios numato automatišką Biuro nario teisių netekimą, kai draudikas įgyja likviduojamos ar bankrutuojančios įmonės statusą, arba kitaip detalizuoti šią

situaciją Projekte, kadangi Projekto nuostatos dėl bankrutuojančių draudikų praktikoje kels daug neaiškumų, kaip jas tinkamai realizuoti, kad neprieštarautų kitoms TPVCAPDĮ nuostatomis:

a) kaip minėta šio rašto 6 pastaboje, Biuras yra specifinė asociacija, vienijanti privalomąjį draudimą vykdančias draudimo įmones. Tuo tarpu, draudikui bankrutuojant, tokia įmonė nebeturi teisės sudarinėti privalomojo draudimo sutarčių. Dėl šios priežasties, iki to laiko, kol bus sukvietas Biuro narių susirinkimas (kuris *de facto* turėtų priimti tik formalų sprendimą dėl Biuro nario pašalinimo), toks bankrutuojantis draudikas vis dar būtų Biuro narys su visomis iš to išplaukiančiomis pasekmėmis;

b) nors Projekte numatyta, jog sprendimą dėl bankrutuojančio draudiko išbraukimo iš Biuro narių sąrašo turi priimti Biuro narių susirinkimas, tačiau tai būtų tik formalus sprendimas, nes Biuro nariai neturėtų kitokio pasirinkimo. Tokia formalizuota tvarka – laikytina papildoma ir neracionalia administracine našta, kolegialiam organui atliekant tik formaliam sprendimui priimti reikalingas procedūras (kadangi draudikas turėtų būti tiesiog išbraukiamas iš narių sąrašo dėl tam tikrų neginčijamų faktų - teismo sprendimas dėl bankroto);

c) Projekto 28 straipsnio 6 dalies 1-2 punktuose paminėtų atvejų realizavimą detalizuojančios nuostatos yra aptartos Projekto straipsnio 7-8 dalyse. Tuo tarpu, Projekto 28 straipsnio 6 dalies 3 punkte paminėto atvejo realizavimo mechanizmas nėra aiškus (pvz., per kiek laiko turi būti priimamas sprendimas; kaip reikėtų elgtis, jei susirinkime nebūtų kvorumo; kaip reikėtų spręsti situaciją, jei nariai nepriimtų sprendimo dėl Biuro nario teisių netekimo).

8. Nesutinkame su siūloma Projekto 28 straipsnio 12 dalies redakcija, kuria atsisakoma pirmojo Projekto derinimo metu Projekte užfiksuotų nuostatų, būtinų sklandžiam naujų ES direktyvos nuostatų ir Biurui priskirtų funkcijų dėl nemokumo vykdymui.

Naujasis teisinis ES direktyvos reglamentavimas dėl draudimo įmonių nemokumo ir papildomų funkcijų bei pareigų už nemokumą atsakingoms įstaigoms yra rimtas iššūkis visam draudimo sektoriui bei privalomojo draudimo dalyviams. Šio iššūkio rizikas galima mažinti kuo daugiau reglamentuojant kaip turėtų veikti sistema ir tokiu būdu mažinti problemas ne tik visai rinkai, bet ir subalansuojant našta draudėjams, kurie turi prisidėti savo įmokomis (jų dalimi) prie ES direktyvose įtvirtinamų solidarumo garantinių fondų bei žalų atlyginimo institucijų sistemų finansavimo. Tuo tarpu, vykdant naujus įsipareigojimus dėl galimo Lietuvos draudimo įmonių nemokumo be aiškaus įsivaizdavimo, kada ir kokia rizika atsiranda dėl Lietuvoje registruotos draudimo įmonės veiklos kitoje ES valstybėje, kyla didelė rizika visai rinkai, o galutiniam variante - Lietuvos vartotojui/draudėjui. Šiuo atveju, labai svarbus aiškumas, kaip realiai valstybė (atsakingos institucijos) įsivaizduoja naujosios ES direktyvos įgyvendinimą praktikoje, nes nepakanka teisės aktuose tik numatyti už nemokumą atsakingą instituciją. Norint užtikrinti tinkamą šios naujos sistemos funkcionavimą, turi būti tinkamai įvertinta Lietuvos draudimo įmonių veiklos kitose ES valstybėse keliama rizika bei numatytas adekvatus finansavimas.

Atsisakius pirmojo Projekto derinimo metu Projekte užfiksuotų nuostatų, kurios leistų bent minimaliai disponuoti aktualia informacija ir valdyti riziką, taptų neaišku kaip įgyvendinti Biurui priskirtas funkcijas. Biuras neturi jokių priemonių ir būdų susižinoti apie kitoje ES valstybėje draudiko pradedamą vykdyti veiklą ar apie realius veiklos mastus, atitinkamai ir galimybių pasiruošti rizikai ar net galimam rizikos „sprogimui“. Šios nuostatos yra būtinos TPVCAPDĮ. Nesant tokių nuostatų, Biuras neturės galimybių užtikrinti sklandaus naujai priskiriamų funkcijų dėl nemokumo vykdymo, nes darbui ir rizikos vertinimui nors minimalus informacijos buvimas yra esminė veiklos sąlyga:

„12. Lietuvos Respublikoje įsteigta draudimo įmonė, siekianti įgyvendinti steigimosi teisę ar teisę teikti paslaugas kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ir vykdyti transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą toje valstybėje, turi tapti Biuro nare ir pervesti Biurui Biuro narių atskaitymus dėl kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje vykdomo transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo rizikos. **Apie draudimo įmonės ketinimą teikti transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo paslaugas kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje priežiūros**

institucija per 10 darbo dienų nuo draudimo įmonės pranešimo gavimo dienos privalo pranešti Biurui. Priežiūros institucija teikia Biurui aktualią informaciją apie Lietuvos Respublikoje įsteigtos draudimo įmonės kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje platinamą transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą, kuri būtina šio įstatymo 28 straipsnio 12 dalyje numatytų atskaitymų apskaičiavimui ir kontrolei.”.

9. Pildytinas Projekto 32 straipsnio 2 dalies 5 punktas, numatant galimybę sudaryti sutartis ir su kitomis institucijomis. Toks papildymas leistų operatyviau įgyvendinti ES direktyvų reikalavimus, sudarytų pakankamą pagrindą pasirašyti privalomojo draudimo sistemos veikimui svarbias sutartis:

„5) sudaro sutartis su kitų valstybių nacionaliniais draudikų biurais, **garantiniais fondais, žalos atlyginimo institucijomis, informacijos centrais, institucijomis, atsakingomis už žalos atlyginimą, kai draudimo įmonė bankrutuoja ar likviduojama dėl nemokumo**, ir Biurų taryba;

10. Teikiame pastebėjimus dėl Projekto tekste esančių kelių techninių klaidų:

- Pildytinas Projekto 6 straipsnio 2 dalies 5 sakiny, įrašant žodžius „nuosavybės teisės į“, nes dėl praleistų žodžių gali būti sunku suprasti šios nuostatos reikalavimą:

„2. <....> Sudarant pasienio draudimo sutartį už pasienio draudimo sutarties sudarymą atsakingi asmenys identifikuojami pagal pateiktus asmens tapatybę ir **nuosavybės teisės į** transporto priemonę patvirtinančius dokumentus. <....>.“

- Tikslintina Projekto 23 straipsnio 4 dalis:

„4. Biuras, išmokėjęs išmoką nukentėjusiam trečiajam asmeniui, vadovaudamasis Bendradarbiavimo nuostatais arba nacionaliniais draudikų biurų susitarimais ar kitomis sutartimis su kitų valstybių institucijomis, dalyvaujančiomis atlyginant žalą, turi teisę reikalauti, kad išmokėtą išmoką ir kitas su išmokos mokėjimu susijusias sumas jam grąžintų kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės atsakingas draudikas, kitos valstybės nacionalinis draudikų biuras, žalos atlyginimo institucija, kitos Europos Sąjungos valstybės narės institucija, atsakinga už žalos atlyginimą, kai draudimo įmonė bankrutuoja ar likviduojama dėl nemokumo, ar garantinis fondas.“

- Tikslintina Projekto 27 straipsnio 7 dalis, duodant nuorodą į šio straipsnio 7 dalį - turėtų būti: „išskyrus šio straipsnio 7 dalyje nurodytus atvejus”.

- Tikslintina Projekto 28 straipsnio 10 dalis - pagal analogiją pirmame sakinyje išbraukus žodžius skliausteliuose „(balsuoti priimant sprendimus)“, analogiškus žodžius išbraukti ir trečiajame sakinyje.

- Tikslintinas Projekto 34 straipsnio 1 dalies 6 punktas, išbraukiant perteklinį žodį pabaigoje:

„6) išlaidos prevencijos fondui, kurio paskirtis – finansuoti priemonės, skirtas kelių eismo prevencijai, transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo kontrolei gerinti ir visuomenės švietimui transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo klausimais ~~kaupti~~”.

Tikimės, kad bus atsižvelgta į pateiktas pastabas, kurios leis užpildyti TPVCAPDĮ spragas, sumažins neaiškumus bei leis taikyti gerąją tarptautinę praktiką privalomojo draudimo srityje.

Direktorius

Algimantas Križinauskas